

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ ТА
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ У
ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕРСОНАЛУ**

**INTERDISCIPLINARY APPROACHES AND
PEDAGOGICAL SKILLS IN THE TRAINING OF
HIGHER EDUCATION STUDENTS AND STAFF
DEVELOPMENT**

*II Міжнародна
науково-практична конференція
28 березня 2025 року*

ЧЕРНІГІВ

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ, М. ЧЕРНІГІВ
(КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДТСЦИПЛІН)

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
(КАФЕДРИ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ)
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
НАПН УРАЇНИ
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА
АКАДЕМІЯ»
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ПЗВО «СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА»
MILITARY CENTER OF SPORT TRAINING,
UNITED ARAB EMIRATES
AKADEMIA WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ ТА ПЕДАГОГІЧНА
МАЙСТЕРНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕРСОНАЛУ

INTERDISCIPLINARY APPROACHES AND PEDAGOGICAL
SKILLS IN THE TRAINING OF HIGHER EDUCATION
STUDENTS AND STAFF DEVELOPMENT

Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції

28 березня 2025 року

Чернігів

найбільш повного розкриття особистісного потенціалу, покращуються навички самоконтролю у процесі навчання та вивчення юридичних дисципліни, формується активна комунікативна позиція студента як суб'єкта міжкультурної взаємодії. Водночас завдяки засобам зворотного зв'язку, які забезпечують спілкування та обговорення інформації, суб'єкт освіти із пасивного споживача учбового матеріалу перетворюється на її активного виробника та співавтора.

Список використаних джерел

1. Доній Н. Є., Ніщимна С. О., Герасимова Е. М. Основи критичного мислення та праворозуміння у судовій практиці : навчальний посібник. Академія Державної пенітенціарної служби. Чернігів : Академія ДПтС, 2021. 432 с.
2. Vykhovanets, Z. Use of cloud technologies in the process of professional and linguistic training of law students for the development of academic performance. *International Journal of Higher Education*, 2020, 9 (7), p. 310-320. <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85090374567&doi=10.5430%2fijhe.v9n7p310&partnerID=40&md5=6abe50875e26dab216365871b302bc72> .

Вінтюк Ю. В.,

доцент кафедри практичної психології та педагогіки,

кандидат психологічних, доцент,

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності,

м. Львів, Україна

ФІЛЬМОТРЕНІНГ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ В НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ

Підготовка кваліфікованих фахівців із вищою освітою зумовлює необхідність використання інноваційних підходів і методів, придатних для вирішення різноманітних завдань, як у навчальній, так і в трудовій діяльності. До числа перспективних належить і фільмотренінг – сучасний метод навчання, який дедалі ширше використовується для вирішення різноманітних як навчальних, так і практичних завдань. У даному випадку буде розглянуто особливості застосування тренінгового заняття з використанням кінофільмів при підготовці курсантів-рятувальників, які навчаються у Львівському державному

університеті безпеки життєдіяльності. Необхідність розгляду особливостей застосування фільмотренінгу в навчальному процесі визначає актуальність даного дослідження.

Мета роботи: висвітлити можливості використання фільмотренінгу при підготовці фахових рятувальників, зокрема, для забезпечення їхньої діяльності в надзвичайних умовах, на конкретному прикладі.

Курсанти, що навчаються у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності, серед інших опановують також навчальні дисципліни, що передбачають проведення тренінгових занять. Причому практично будь-які тренінгові заняття дозволяють проводити також фільмотренінги. Особливості проведення тренінгового заняття з застосуванням кінофільму, в навчальних цілях, відображені у попередніх публікаціях на дану тему (див., напр.: [2]).

Далі буде розглянуто приклад проведення фільмотренінгу з курсантами-рятувальниками, з використанням кінофільму «Зворотня тяга» (драма 1991 року), котрий відповідає специфіці їхньої професійної підготовки, а також тематиці навчального курсу «Соціально-психологічний тренінг спілкування». У даному випадку таке заняття є доцільним для налагодження спілкування з курсантами на професійно значиму тему. Слід зауважити, що повнометражний кінофільм можна використовувати як стимульний матеріал для заняття, але регламентований час на його проведення не дозволяє повністю продемонструвати фільм в аудиторії. Тому доводиться демонструвати лише певні фрагменти з відібраного фільму, або ж переглядати лише певну його частину; можна також запропонувати фільм для самостійного перегляду.

На початку запланованого заняття необхідно роз'яснити слухачам його мету; а також поставити завдання, які передбачено вирішити. Зокрема, курсантам запропоновано дати відповіді на такі запитання:

1. Які ваші враження від перегляду фільму «Зворотня тяга»?
2. Кого слід віднести до головних персонажів фільму?

3. Що становить собою, згідно з фільмом, професія пожежника?
4. Що виступає рушієм, котрий розгортає події фільму?
5. Яка історія професійного шляху начальника пожежної частини

Стівена Маккеффри?

6. Яка історія шляху в професію брата Стівена, Браяна Маккеффри?
7. Які особливості стосунків Стівена Маккеффри з дружиною Гелен?
8. Які особливості міжособистісного та професійного спілкування персонажів фільму?

9. Як основна ідея фільму?

10. Наскільки актуальні ідеї фільму за сучасних реалій?

11. Чому ми можемо навчитися у пожежників-персонажів фільму?

Оскільки запропонований кінофільм містить ситуації, котрі наявні при виконанні професійної діяльності рятувальниками ДСНС, поставлені завдання передбачають пошук можливостей для їхнього вирішення. Відповідно, в ході проведення фільмотренінгу відбувається формування необхідних знань, вмінь і навичок вирішення складних ситуацій у курсантів-рятувальників.

Після цього слідує основна частина, в якій відбувається перегляд кінофільму (чи його частини), під час якого потрібно виконати поставлені завдання. Далі розпочинаються виступи слухачів, які наводять власні міркування з приводу побаченого, пропонують можливі варіанти вирішення поставлених завдань. Для цього вони використовують наявні знання з освоєних раніше предметів, пропонують нові рішення завдань, що постають перед персонажами фільму тощо. Під час і після виступів курсантів відбувається їхнє обговорення, для чого використовується спільне знання та задіюється групове мислення тощо.

На завершальному етапі заняття передбачене підбиття підсумків і здійснення узагальнень, запропонованих учасниками обговорення. Саме таке спільно здобуте знання стає головним результатом заняття. Детальніші приклади проведення фільмотренінгу наявні у попередніх публікаціях (див., напр.: [1]).

Висновок. Проведений розгляд можливостей і особливостей використання фільмотренінгу для професійної підготовки курсантів-рятувальників, а також набутий досвід їхнього проведення підтверджує, що така форма навчальних занять є ефективною та придатною для застосування при викладанні різних предметів; викликає інтерес у слухачів, підвищує їхню активність під час занять, і дає позитивні результати щодо формування їхньої фахової компетентності.

Список використаних джерел

1. Вінтюк Ю. В. Фільмотренінг у навчальному процесі при підготовці курсантів-рятувальників (на прикладі кінофільму «Рятівник»). *Вісник науки і освіти*. № 6(24). 2024. С. 537–551.
2. Вінтюк Ю. В. Застосування фільмотренінгів у процесі підготовки фахових психологів. *Вісник науки і освіти*. № 8(26). 2024. С. 794–808.

Вінтюк Ю. В.,

доцент кафедри практичної психології та педагогіки,

кандидат психологічних, доцент,

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності,

м. Львів, Україна

**ФІЛЬМОТЕРАПІЯ У ПРОФІЛАКТИЦІ СУЇЦИДНИХ НАМІРІВ
СЕРЕД СЛУХАЧІВ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

Вирішення завдань підготовки фахівців, психологів зокрема, вимагає застосування відповідних методів її здійснення, придатних для реалізації за наявних реалій. До перспективних методів роботи психолога з клієнтами належить і фільмотерапія, яка набуває дедалі більшого поширення та визнання в нашій країні. Будучи різновидом арт-терапії вона належить до сучасних методів психотерапії, придатних для вирішення широкого кола завдань психотерапевтичної практики. У даному викладі буде розглянуто особливості використання фільмотерапії для профілактики суїцидних намірів. Необхідність з'ясування можливостей і особливостей освоєння студентами-психологами даного виду терапії, а також її застосування визначає актуальність дослідження.